

Pensionsregler för anställda i Växjö kommunkoncern

Dokumenttyp Styrande dokument	Dokumentnamn Pensionsregler för anställda i Växjö kommunkoncern	Fastställd/Upprättad Kommunfullmäktige 2024-08-27 § 128	Senast ändrad i dnr: Dnr KS/2024-00351
Dokumentansvarig HR-avdelningen		Tidigare ändringar Kommunfullmäktige 2017-01-24 § 11 2006-12-14 § 251	Giltighetstid Tills vidare
Dokumentinformation Ersätter <i>Pensionsregler för anställda i Växjö kommunkoncern</i> antagen av kommunfullmäktige 2017-01-24.			

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	3
INLEDNING	4
PENSION TILL ANSTÄLLDA	5
ARBETSTIDFÖRKORTNING FÖR ÄLDRE ANSTÄLLDA	5
INTJÄNAD PENSION FÖRE 1998-01-01	5
BYTE AV PENSIONSAVTAL FRÅN KAP-KL TILL AKAP-KR	5
LÖNEVÄXLING TILL TJÄNSTPENSIONS FÖRSÄKRING.....	5
PENSIONS FÖRSÄKRING VID NYANSTÄLLNING ELLER NY BEFATTNING	6
SÄRSKILD AVTALSPENSION.....	7
PENSIONSINFORMATION TILL ANSTÄLLDA	8
TRYGGANDE AV KOMMUNKONCERNENS PENSIONSÅTAGANDE.....	10

Sammanfattning

Pension till anställda

- Anställda har möjlighet till arbetstidsförkortning med bibehållen lön från det år då medarbetaren uppnår ålder för uttag av allmän pension. Det innebär att framtida löneökningar avstås, men att tjänstepensionen inte påverkas.
- Tillsvidareanställda har möjlighet att löneväxla till tjänstepensionsförsäkring via ett överenskommet månatligt bruttolöneavstående. Maximalt belopp att växla är 20 procent av den fasta månadslönen, minimibelopp är 1000 kronor.
- Särskild avtalspension på heltid eller deltid kan beviljas efter individuell prövning vid övertalighet eller om det finns särskilda skäl. Möjligheten ska användas med stor restriktivitet och återhållsamhet.

Tryggande av pensionsförmåner

- Kommunen/respektive bolag tryggar avgiftsbestämd ålderspension genom försäkring. Löpande inbetalning av premie.
- Kommunen tryggar förmånsbestämd ålderspension genom försäkring. Löpande inbetalning av premie.
- Kommunen/respektive bolag tryggar särskild avtalspension och efterlevandepension samt familjeskydd.
- Kommunen tryggar intjänad pension före 1998 genom beskattningsrätten och försäkring. Pensionsåtagande som inte är försäkrat redovisas som en avsättning.

Beslutsordning

- Kommunstyrelsens organisations- och personalutskott (KSOP) är högsta ansvariga organ i pensionsfrågor och för bolagen är det bolagsstyrelsen för respektive bolag.
- Ordförande i KSOP/Ordförande i respektive bolagsstyrelse beslutar om avtalspension.
- Ordförande i KSOP/Ordförande i respektive bolagsstyrelse beslutar om rätt till tidigare pension för förvaltningschef eller motsvarande.
- Ordförande i KSOP/respektive bolagsstyrelse beslutar om utökad samordningsfrihet om synnerliga skäl föreligger.

Inledning

I Växjö kommunkoncerns strävan att vara en attraktiv arbetsgivare och skapa fortsatt goda möjligheter att rekrytera och behålla anställda, är det viktigt med långsiktiga och tydliga riktlinjer för pensionsrelaterade frågor.

Pensionsavtalen AKAP-KR och KAP-KL innehåller ett flertal möjligheter till lokala beslut. Tjänstepension kan användas som instrument i samband med både rekrytering och personalavveckling. Pensionsregler för anställda i Växjö kommunkoncern beskriver på ett samlat sätt arbetsgivarens åtaganden i pensionshänseende gentemot anställda. Det innehåller de beslut som gäller i specifika pensionsfrågor inom ramarna för de möjligheter som ges i tjänstepensionsavtalen.

Beslutsordning

Kommunstyrelsens organisations- och personalutskott (KSOP) är högsta ansvariga pensionsorgan och beslutar i övergripande och principiella pensionsfrågor. För bolagen är det respektive bolags styrelse som beslutar i ovannämnda frågor.

Ordförande i KSOP/ordförande i respektive styrelse beslutar i individuella pensionsfrågor av särskild karaktär. KSOP:s ledamöter skall informeras om alla beslut.

KSOP beslutar om rätt till tidigare pension för förvaltningschef eller motsvarande.

Pensionshandläggaren beslutar i normala pensionsfall inom ramarna för anställdas pensionsavtal.

Pension till anställda

Arbetstidsförkortning för äldre anställda

I syfte att öka förutsättningarna för äldre anställda att arbeta längre har kommunkoncernen beslutat om möjlighet att ansöka om arbetstidsförkortning för anställda som uppnått ålder för uttag av allmän pension, för närvarande 63 år.

Arbetstidsförkortningen sker stegvis med fem procentenheter per år från tidigast det år då medarbetaren uppnår ålder för uttag av allmän pension. Arbetstidsminskningen sker under de fyra nästkommande åren och uppgår som mest till 20 procent.

Intjänad pension före 1998-01-01

Pensionsbehållningen kan enl. KAP-KL § 44 tas ut som temporär pension före 65 års ålder. Om månadsbeloppet överstiger 80 procent av lönen betalas resterande pension ut från 65 år och livsvarigt.

Byte av pensionsavtal från KAP-KL till AKAP-KR

Från och med 1 januari 2023 gäller pensionsavtalet AKAP-KR för de flesta anställda inom kommunkoncernen. Medarbetare födda 1958-1985, som var anställda i Växjö kommun den 31 december 2022 och hade ett påbörjat intjänande av förmånsbestämd ålderspension hade 2023 möjlighet att göra ett val om övergång till AKAP-KR eller att kvarstå i pensionsavtalet KAP-KL.

I Växjö kommunkoncern har medarbetare som valt att kvarstå i KAP-KL även fortsättningsvis möjlighet att byta till AKAP-KR. Medarbetaren har i detta fall inte rätt till tilläggsavgifter. Valet ska anmälas till pensionshandläggaren senast den 31 december för ändring till AKAP-KR från och med nästkommande kalenderår. Den som har valt att gå över till AKAP-KR kan inte återgå till KAP-KL.

Löneväxling till tjänstepensionsförsäkring

Som tillsvidareanställd inom Växjö kommunkoncern finns möjligheten att löneväxla till en tjänstepensionsförsäkring. Överenskommelsen kan göras när som helst under året. Det innebär att en del av din lön byts ut mot en månadsvis insättning i en tjänstepensionsförsäkring.

Löneväxlingen ska vara kostnadsneutral för arbetsgivaren. Vid löneväxling betalar arbetsgivaren särskild löneskatt istället för arbetsgivaravgifter och får därmed en lägre kostnad. Anställda som löneväxlar får därför ett premietillägg på för närvarande 5,9 procent av bruttolöneavdraget, som tillsammans med det överenskomna

Löneväxlingsbeloppet betalas av kommunen till en tjänstepensionsförsäkring. Premietillägget ses över årligen och justeras vid behov.

I kostnadsneutraliteten ligger även att löneväxlingen inte ska påverka den anställdes ordinarie tjänstepension. Lönen före avståendet till löneväxling ska därför vara pensionsgrundande.

Vid löneförhandlingar ska lönen före avståendet till löneväxling användas som utgångspunkt.

Lägsta belopp att växla är 1000 kronor per månad. Totalt maxbelopp att växla är 20 procent av den fasta månadslönen. Ändring av belopp får ske en gång per 12-månadersperiod.

Om den anställda är frånvarande på heltid mer än 60 dagar på grund av sjukdom samt vid föräldraledighet pausas löneväxlingen och det löneväxlade beloppet läggs tillbaka som lön utan premietillägg. Vid övrig frånvaro utan lön avslutas löneväxlingen direkt och beloppet läggs tillbaka som lön utan premietillägg. Ny ansökan kan göras efter återgång till ordinarie sysselsättningsgrad.

Löneväxlingen ska regleras i ett individuellt avtal mellan arbetsgivaren och den anställda. Avtalet kan sägas upp av den anställda eller arbetsgivaren med en ömsesidig uppsägningstid på tre månader. Löneväxling är en arbetsgivarägd tjänstepension med den anställda som försäkrad. Den försäkrade har full förfoganderätt över pensionen.

Vid uppsägning höjs månadslönen med summan som den anställda växlat utan premietillägg. Om förutsättningarna för löneväxlingserbjudandet förändras på grund av ändringar i lag eller centralt kollektivavtal har individen och kommunkoncernen en ömsesidig rätt att säga upp avtalet med omedelbar verkan.

Löneväxlingen kan komma att påverka den anställdes allmänna pension, sjukpenning, föräldrapenning och ersättning från avtalsförsäkringarna.

Pensionsförsäkring vid nyanställning eller ny befattning

I syfte att stärka kommunkoncernens möjlighet att rekrytera och behålla högre chefer och nyckelpersoner kan beslut fattas om extra inbetalning till pensionsförsäkring. Överenskommelsen tecknas i samband med nyanställning eller tillträdande av ny befattning och gäller så länge som anställningen består. Beslut om inbetalning till pensionsförsäkring fattas av kommunchef/VD VKAB och avser förvaltningschef eller motsvarande. I särskilt fall kan även annan medarbetare omfattas av erbjudandet.

Särskild avtalspension

Särskild avtalspension på heltid

Med särskild avtalspension avses pension före 66 år. Pensionen kan vid behov användas som avgångspension efter överenskommelse mellan arbetsgivaren och den anställde.

Särskild avtalspension ska användas med stor återhållsamhet och restriktivitet och beviljas efter individuell prövning. Beslut fattas i varje enskilt fall av ordförande i KSOP/respektive bolagsstyrelse.

Pensionen kan användas då det finns personliga skäl eller vid övertalighet på grund av besparing, minskad efterfrågan, organisationsförändring eller inriktningsändring. Den anställde bör ha uppnått ålder för uttag av allmän pension samt ha varit fortlöpande anställd i kommunkoncernen i minst sex år i omedelbar anslutning till avgången.

Särskild avtalspension ska beräknas på ett pensionsunderlag (genomsnittslön) enligt regler i KAP-KL respektive AKAP-KR. Pensionsnivån fastställs till högst 70 %. Om inte annat överenskommet står förvaltningen för 75 procent av kostnaden.

Särskild avtalspension betalas ut från den överenskomna avgångstidpunkten och längst till 66 år. Pensionsgrundande tid för förmånsbestämd ålderspension ska i förekommande fall fortsätta att tillgodoräknas för anställda som avgått med genast börjande särskild avtalspension och som uppnått ålder för uttag av allmän pension. Pensionsavgifter till avgiftsbestämd ålderspension som motsvarar den tidigare sysselsättningsgraden ska fortsätta att inbetalas.

Förvärvsinkomster upp till ett prisbasbelopp per år undantas från samordning med särskild avtalspension. Förvärvsinkomst som överstiger denna gräns, ska samordnas på så sätt att avtalspensionen minskas med 73,5 procent av denna del av inkomsten. Inkomst från bisyssla som innehafts före pensioneringen undantas helt från samordning.

Kommunkoncernen ska inte kompensera den anställde för bortfall av avgifter till den allmänna pensionen under tid med särskild avtalspension. Däremot ska man informera om att särskild avtalspension kan komma att påverka den allmänna pensionen.

Rätten till efterlevandepension eller familjeskydd ska behållas oförändrad under tid med särskild avtalspension.

Särskild avtalspension på deltid

Som ett alternativ till hel särskild avtalspension kan överenskommelse istället träffas om särskild avtalspension på deltid. En förutsättning är då att anställningen omregleras i motsvarande omfattning. Arbetstiden

efter minskningen ska vara minst 50 procent av heltid. Pensionen betalas ut i en omfattning som motsvarar arbetstidsbortfallet. Utbetalning sker från den överenskomna omregleringstidpunkten och som längst till 66 år. Partiell särskild avtalspension upphör om sysselsättningsgraden i anställningen ändras eller om anställningen upphör på medarbetarens initiativ.

Ersättning för fyllnadstid och övertid utgår inte i kontant ersättning. Arbetad tid utöver deltidsanställningen ersätts med ledighet i motsvarande tid.

Pensionsgrundande tid för en eventuell förmånsbestämd ålderspension ska fortsätta att tillgodoräknas. Pensionsavgifter till avgiftsbestämd ålderspension som motsvarar den tidigare sysselsättningsgraden ska fortsätta att inbetalas.

Förvärvsinkomst från annat förvärvsarbete än från deltidsanställningen i kommunen ska samordnas med avtalspensionen med undantag för ett prisbasbelopp per år. Samordning sker enligt samma regler som gäller för hel särskild avtalspension. Inkomst från bisyssla som innehafts före pensioneringen undantas helt från samordning.

Arbetstidsminskningen kan komma att påverka allmän pension, sjukpenning, ersättning från avtalsförsäkringar med mera. Kommunen ska informera om detta, men inte kompensera den anställde för sådan förlust.

Pensionsinformation till anställda

Enligt "Riktlinjer för arbetsgivarens informationsansvar" är arbetsgivaren ansvarig för att anställda informeras om pensionsförmåner som tjänats in i anställningen.

Anställda i Växjö kommunkoncern kan vända sig till pensionshandläggaren gällande pensionsfrågor. Övergripande pensionsinformation återfinns på respektive intranät.

Muntlig pensionsinformation i grupp hålls på begäran eller vid större förändringar. I övrigt erbjuder kommunkoncernen regelmässigt skriftlig information enligt nedan.

Nyanställda

Anställda som ska välja placering för sin avgiftsbestämda ålderspension för första gången får ett informationsmaterial om valet från kommunkoncernens pensionsadministratör, för närvarande Skandia.

Under anställningen

Kommunkoncernens anställda får via aktuell pensionsadministratör varje år information om intjänade pensionsförmåner i anställningen. Pensionsinformationen lämnas i form av en pensionsprognos.

Information om den avgiftsbestämda ålderspensionens storlek fås från det försäkringsbolag den anställde valt.

Vid pensionsavgång

Anställda som planerar att avgå med pension ska lämna uppsägning av tjänst på egen begäran till närmaste chef senast tre månader före pensionsavgången.

Anställda som har en intjänad pensionsrätt före 1998 eller en förmånsbestämd ålderspension ansöker om att få denna utbetald via kommunens pensionshandläggare senast tre månader före önskat utbetalningsdatum.

För begäran om utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension, ska den anställde vända sig till valt försäkringsbolag.

Information om löneväxling

Kommunkoncernen ska tillhandahålla information om möjligheten att löneväxla till tjänstepensionsförsäkring.

Tryggande av kommunkoncernens pensionsåtagande

Växjö kommunkoncern tryggar sina pensionsåtaganden på följande sätt:

Avgiftsbestämd ålderspension	Tryggas genom pensionsförsäkring. Löpande inbetalning av premie till den försäkring den anställde valt.
Förmånsbestämd ålderspension	Tryggas av kommunen genom försäkring. Löpande inbetalning av premie.
Pension till efterlevande	Tryggas genom beskattningsrätten/försäkring.
Särskild avtalspension KAP-KL och AKAP-KR	Tryggas genom beskattningsrätten/försäkring.
Intjänad pension före 1998	Tryggas genom beskattningsrätten och försäkring. Pensionsåtagande som inte är försäkrat redovisas som en avsättning.
Tidigare pensionsbestämmelser	Omfattar anställda i Växjö kommunkoncerns bolag födda före 1955.